

EKSAMEN

Emnekode: SFB10916	Emnenavn: Makroøkonomi
Dato: 26.11.2018	Eksamenstid: 09.00-13.00
Hjelpemidler: Godkjent kalkulator	Faglærer: Trond Arne Borgersen
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Oppgavesettet består av tre sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Alle oppgaver skal besvares og teller som angitt i parentes i oppgaveteksten ved sensurering. Dersom noe er uklart eller mangler i oppgavene, inngår det som en del av oppgaven å ta de nødvendige forutsetninger.	
Sensurfrist: 17.12.2018 Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb.	

Oppgave 1 (Teller 10 prosent)

Forklar hva som menes med fleksibel inflasjonsstyring og diskuter hvilke faktorer som kan påvirke renten i et slikt pengepolitisk regime.

Oppgave 2 (Teller 40 prosent)

Diskuter sammenhengen mellom arbeidsledighet og inflasjon på kort og lang sikt. Forklar i den sammenheng begrepet likevektsledighet.

Oppgave 3 (Teller 50 prosent)

Ta utgangspunkt i en økonomi der sammenhengen mellom inflasjon π og aktivitetsnivå Y er gitt ved Phillipskurven

$$1) \quad \pi = \pi^e + \beta \left(\frac{Y - Y^n}{Y^n} \right) + z^\pi \quad \beta > 0$$

Inflasjonen øker med hjemlig aktivitetsnivå og påvirkes positivt av forventet inflasjon π^e og eventuelle midlertidige kostnadssjokk som økonomien er eksponert for z^π .

På etterspørselssiden i økonomien er privat konsum C positivt relatert til husholdningenes nettoinntekt $(Y-T)$ og negativt relatert til realrenten (r) . Den marginale konsumtilbøyeligheten c_1 bestemmer konsumets respons på endringer i inntekt, mens konsumets rentefølsomhet c_2 bestemmer renteresponsen. I tillegg til inntekt og rente påvirkes konsumet også bl.a. av husholdningenes formue z^C . Skattetrykket i økonomien bestemmes av en proporsjonal inntektsskatt (t) som settes på husholdningenes inntekt sammen med en inntektssuavhengig skattekomponeent z^T . Investeringene er positivt relatert til hjemlig aktivitetsnivå gjennom ulike akseleratorer og negativt relatert til realrenten, som her er definert som differansen mellom nominell rente og forventet inflasjon $r = i - \pi^e$. Mens investeringenes konjunkturfølsomhet b_1 bestemmer styrken i akseleratorene beskriver b_2 investeringenes rentefølsomhet. Investeringene kan også påvirkes av fremtidstroen i foretakssektoren z^I . Statens etterspørsel etter varer og tjenester G er eksogent gitt økonomien.

Aggregert beskrives etterspørselssiden i økonomien ved hjelp av en negativ sammenheng mellom rente (i) og aktivitetsnivå (Vi antar at t, c_1, b_1, c_2 og $b_2 \in (0,1)$)

$$(II) \quad Y = m(z^C + z^I + G - c_1 z^T - c_2(i - \pi^e) - b_2(i - \pi^e)) \quad \text{der } m = \frac{1}{1 - c_1(1 - t) - b_1}$$

Økonomien har fleksibel inflasjonsstyring og sentralbankens adferdsfunksjon kan uttrykkes som

$$(III) \quad i = z^i + d_1(\pi - \pi^*) + d_2\left(\frac{Y - Y^n}{Y^n}\right) \quad \text{der } d_1 > 0 \text{ og } d_2 > 0$$

der sentralbanken setter renten på bakgrunn av inflasjonsgapet $(\pi - \pi^*)$, BNP-gapet $\left(\frac{Y - Y^n}{Y^n}\right)$ og spesielle forhold i økonomien som kan generere finansiell ustabilitet z^i .

Anta at boligprisene i økonomien faller slik at husholdningenes boligformue reduseres.

- a) Gjør rede for effektene i økonomien av lavere boligpriser.

Handelsnæringen VIRKE oppfatter boligprisfallet som positivt for sine medlemsbedrifter da de mener at lavere boligpriser gjør at husholdningene kan bruke «mindre penger på å bo» slik at konsumet kan få et løft.

- b) Gjør rede for virkningen på privat konsum av lavere boligpriser.

Anta at myndighetene vil gripe inn i økonomien for å motvirke de negative effektene på hjemlig produksjon og sysselsetting som følger av fallende boligpriser.

- c) Gjør rede for effektene av en ekspansiv finanspolitikk og diskuter myndighetenes finanspolitiske muligheter til å motvirke de negative effektene i økonomien av lavere boligpriser.
- d) Diskuter pengepolitikkenes betydning for virkningene av et negativt sjokk i boligprisene.